

ETIČNE DILEME V PREVENTIVI

STAŠA VODIČKA

MATEJA BULC

PRESEJANJE

- IDENTIFIKACIJA NEPREPOZNANE BOLEZNI ALI MOTNJE Z UPORABO TESTOV, PREGLEDOV ALI DRUGIH POSTOPKOV Z NAMENOM LOČITI ZDRAVE POSAMEZNIKE, KI VERJETNO ŽE IMAJO BOLEZEN OD TISTI, KI JE VERJETNO NIMAJO.
- OSNOVNI KONCEPT: ZGODNJE ODKRIVANJE DEJAVNIKOV TVEGANJA IN BOLEZNI JE KORISTNO ZA IZID ZDRAVLJENJA.

* Govc Eržen J., Petek Šter M. Priročnik za zdravnike družinske medicine: izvajanje integrirane preventive kroničnih nenalezljivih bolezni v referenčnih ambulantah družinske medicine. NIJZ. Ljubljana 2017

PRESEJANJE

- SMISELNO: ČE JE UKREP UČINKOVIT V ZMANJŠEVANJU BREMENA BOLEZNI, JE IZVEDLJIV IN STROŠKOVNO UČINKOVIT.
- CILJ: ZGODAJ ZAZNATI PRISOTNOST DEJAVNIKOV TVEGANJA ALI BOLEZNI Z NAMENOM UPOČASNITVE ALI ZAUSTAVITVE NAPREDOVANJA BOLEZNI TER IZBOLJŠANJA ZDRAVLJENJA Z ZNIŽANJEM POJAVNOSTI ZAPLETOV BOLEZNI IN UMRLJIVOSTI TER Z IZBOLJŠANJEM POČUTJA IN KAKOVOSTI ŽIVLJENJA.

* Govc Eržen J., Petek Šter M. Priročnik za zdravnike družinske medicine: izvajanje integrirane preventive kroničnih nenalezljivih bolezni v referenčnih ambulantah družinske medicine. NIJZ. Ljubljana 2017

PRESEJANJE

- UČINKOVITO: ZAGOTOVITI JE TREBA VSAJ 70-80 % UDELEŽBO, KER NIZKA UDELEŽBA IZNIČI PRIZADEVANJA ZA ZMANJŠEVANJE BREMENA BOLEZNI IN ZNIŽUJE STROŠKOVNO UČINKOVITOST PRESEJANJA.
- SMISELNO: ČE JE BOLEZEN POMEMBEN ZDRAVSTVEN PROBLEM, ZA KATEREGA OBSTAJA UČINKOVITO ZDRAVLJENJE, ZAGOTOVLJENE ZMOGLJIVOSTI ZA NADALJNJO USTREZNO DIAGNOSTICIRANJE IN OBRAVNAVO, ASIMPTOMATSKA FAZA BOLEZNI JE PREPOZNAVNA, TEST JE NEŠKODLJIV IN UČINKOVIT, SPECIFIČEN, CENA TESTA JE SPREJEMLJIVA, TER DA JE PRESEJANJE KONTINUIRANO.

* Govc Eržen J., Petek Šter M. Priročnik za zdravnike družinske medicine: izvajanje integrirane preventive kroničnih nenalezljivih bolezni v referenčnih ambulantah družinske medicine. NIJZ. Ljubljana 2017

TESTI

- VALIDNOST – VELJAVNOST: TEST RES MERI TO, KAR ŽELIMO, NPR. DA IMA OSEBA BOLEZEN ALI NE.
- SENZITIVNOST – OBČUTLJIVOST: TEST OZNAČI ZA POZITIVNE LE TISTE, KI IMAJO BOLEZEN.
- SPECIFIČNOST: TEST OZNAČI ZA NEGATIVNE LE TISTE, KI NIMAJO BOLEZENI.

PROGRAMI PRI NAS

1. CEPLJENJE PROTI NALEZLJIVIM BOLEZNI

2. PRESEJALNI PROGRAMI ZA RAKASTE BOLEZNI

- DORA – PRESEJANJE ZA RAKA DOJKE
- ZORA – PRESEJANJE ZA RAKA MATERNIČNEGA VRATU
- SVIT – PRESEJANJE ZA RAKA DEBELEGA ČREVESJA

3. PREVENTIVA SRČNO ŽILNIH BOLEZNI

4. PRESEJANJE V REFERENČNIH AMBULANTAH DM: KOPB, SRČNO-ŽILNE BOLEZNI, AH, SB TIPA 2, DEPRESIJO IN OSTEOPOROZO.

DORA

- DRŽAVNI PRESEJALNI PROGRAM ZA RAKA DOJK
- NAJPOGOSTEJŠI RAK PRI ŽENSKAH, DO 2018 , LETNO JIH V SLOVENIJI ZBOLI OKOLI 1.300, VEČINA PO 50. LETU.
- VSE ŽENSKE MED 50. IN 69. LETOM V SLOVENIJI, KI JIH VSAKI DVE LETI VABI OI NA PRESEJALNO MAMOGRAFIJO
- OMOGOČA SVOBODNO IN PROSTOVOLJNO ODLOČITEV ZA UDELEŽBO V PROGRAMU DORA.
  - UDELEŽBA V PRESEJALNEM PROGRAMU NE BO PREPREČILA NASTANKA RAKA DOJK, BO PA TA LAHKO ODKRIT ZGODAJ IN BO ZATO ZDRAVLJENJE LAHKO USPEŠNEJŠE.

PREDNOSTI PRESEJANJA Z MAMOGRAFIJO

[HTTPS://DORA.ONKO-I.SI/PRESEJANJE_ZA_RAKA_DOJK](https://dora.onko-i.si/presejanje_za_raka_dojk)

• ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA

- VEČINOMA ODKRIVAMO MAJHNE RAKE, KAR LAHKO POMENI BISTVENO BOLJŠE MOŽNOSTI ZA USPEŠNO OZDRAVITEV.
- VEČINA ŽENSK, KI SE UDELEŽI SLIKANJA DOJK, BO IMELA NORMALEN IZVID .

• MAMOGRAFIJA JE DOKAZANO NAJBOLJ ZANESLJIVA IN NATANČNA METODA PRI ŽENSKAH MED 50. IN 69. LETOM, KO ŠE NI VIDNIH ALI TIPNIH ZNAKOV BOLEZNI

• MANJ OBSEŽNO ZDRAVLJENJE

- ODSTRANIJO LE RAKAVO TKIVO IN NE CELOTNO DOJKO, NI POTREBNA ODSTRANITEV VSEH BEZGAVK
- MANJ JE SISTEMSKEGA ZDRAVLJENJA (NPR. KEMOTERAPIJE) , HITREJŠE OKREVANJE

• BOLJŠE PREŽIVETJE

- PREJ KO ODKRIJEMO RAKA DOJK, BOLJŠE JE LAHKO PREŽIVETJE

• ZNIŽANJE UMRLJIVOSTI

- REZULTATI ŠTUDIJ KAŽEJO, DA REDNE MAMOGRAFIJE PRI ŽENSKAH MED 50. IN 69. LETOM POMEMBNO ZNIŽAJO UMRLJIVOST ZA RAKOM DOJK.

SLABOSTI PRESEJANJA Z MAMOGRAFIJO

[HTTPS://DORA.ONKO-I.SI/PRESEJANJE_ZA_RAKA_DOJK](https://dora.onko-i.si/presejanje_za_raka_dojk)

- **RENTGENSKI ŽARKI, STISKANJE DOJK OB SLIKANJU**

- **INTERVALNI RAK**

- VČASIH (REDKO) RAK DOJK ODKRIT V MANJ KOT DVEH LETIH PO ZADNJI MAMOGRAFIJI Z NORMALNIM IZVIDOM.
  - ZELO HITRO RASTEJO
  - GOSTO ŽLEZNO TKIVO ALI NEENAKOMERNA RAST TUMORJA- **NAPAČNO NEGATIVNI IZVIDU**
  - REDNO MESEČNO SAMOPREGLEDOVANJE DOJK!!??

- **PREDIAGNOSTICIRANJE.**

- ODKRIJEMO PREDINVAZIVNI ALI INVAZIVNI RAK DOJK, NEAGRESIVNE NARAVE , MORDA NE BI NIKOLI OGROŽAL ŽIVLJENJA, A OB DIAGNOZI NE MOREMO OCENITI, ZATO VSE RAKE DOJK ZDRAVIMO NA ENAK NAČIN

- **NAPAČNO POZITIVEN IZVID**

- MAMOGRAFIJA ODKRIJE SUMLJIVE SPREMEMBE V DOJKAH PRIBLIŽNO **PRI VSAKI DVAJSETI SLIKANI ŽENSKI**, DODATNE DIAGNOSTIČNE PREISKAVE – ZASKRBLJENOST PO NEPOTREBNEM, KER SE KONČNO IZKAŽE, DA NIMAJO RAKA DOJK

ZORA [HTTPS://ZORA.ONKO-I.SI/](https://zora.onko-i.si/)

- ZORA JE PREVENTIVNI PROGRAM ZA ODKRIVANJE PREDRAKAVIH IN ZGODNIH RAKAVIH SPREMEMB NA MATERNIČNEM VRATU.
- OD LETA 2003:
  - 2003: ZBOLELO 211 ŽENSK, 2018: 106 , 2017: REKORDNO MAJHNO ŠTEVILO NOVIH PRIMEROV
- ZARADI MAJHNEGA ŠTEVILA NOVIH BOLNIC Z RAKOM MATERNIČNEGA VRATU TREBA BITI PRI INTERPRETACIJI ZADRŽAN IN POČAKATI ŠE KAKO LETO ALI DVE.

ZORA

- **ŽENSKE, STARE 20-64 LET,**
- SAME ALI NA POVABILO OSEBNEGA GINEKOLOGA ALI NA VABILO DRŽAVNEGA PROGRAMA ZORA
- **ŽENSKE, STAREJŠE OD 64 LET**
  - **LAHKO PRIDEJO NA PREVENTIVNI PREGLED SAME, NISO PA VABLJENE**
  - ČE JE IZVID NJIHOVEGA BRISA NEGATIVEN, VELJAJO ZANJE PRAVICE IZ PROGRAMA **DO STAROSTI 74 LET**
- OPOMBA: **PO 75. LETU** STAROSTI SE ŽENSKAM OMOGOČI DOSTOPNOST DO KURATIVNIH PREGLEDOV.

ZORA

- PREDNOSTI?
- SLABOSTI?

SVIT ([HTTPS://WWW.NIJZ.SI/SL/PROGRAMI/PROGRAM-SVIT](https://www.nijz.si/sl/programi/program-svit))

- MOŠKI IN ŽENSKE V STAROSTI OD 50 DO 74 LET VSAKI DVE LETI
- PREDNOST?
- SLABOSTI?

POMISLEKI

- ??? ZA PRESEJANJE PORABLJAMO SREDSTVA NA POSAMEZNIKIH, KATERIH VEČINA NE POTREBUJE ZDRAVLJENJA.
- ŠKODLJIVI UČINKI – STRES, STRAH, IZPOSTAVLJENOST RTG ŽARKOM, POSEGOM.
- ZGODNJA DIAGNOZA- STRES IN STRAH ZARADI DOLGOTRAJNE PRISOTNOSTI BOLEZNI BREZ IZBOLJŠANJA IZIDA
- LAŽEN OBČUTEK VARNOSTI PRI LAŽNO NEGATIVNIH IZIDI IN POSLEDIČNO PREPOZNA PREPOZNAVA IN ZAMUJENO ZDRAVLJENJE
- STRES IN STRAH ZARADI LAŽNO POZITIVNIH REZULTATOV + NEPOTREBNI DODATNI UKREPI

ETIČNE DILEME

- KAJ Z LAŽNO POZITIVNIMI IN LAŽNO NEGATIVNIMI REZULTATI?
- ALI JE NASTANEK BOLEZNI PRAVIČNA KAZEN ZA ŽIVLJENJSKE UŽITKE?
- ALI LAHKO IZVEDEMO ZASTAVLJENE CILJE V PREVENTIVI?
- S KAKŠNO PRAVICO ODREKAMO LJUDEM VSAKDANJE UŽITKE?

OBREMENITEV ZA ZDRAVNIKA

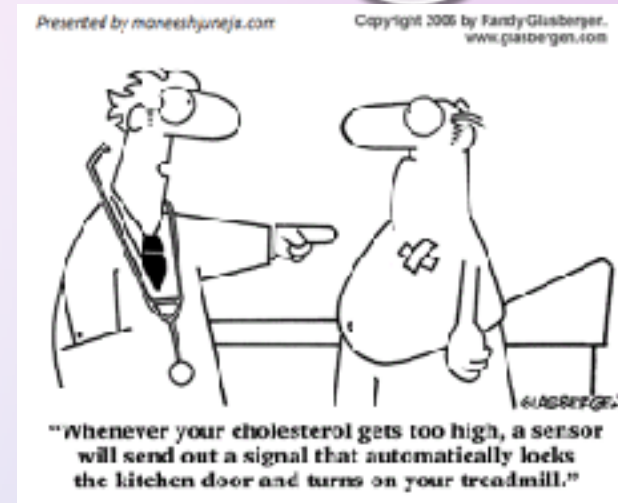
- PREVELIKA ODVISNOST „BOLNIKA“ OD ZDRAVNIKA
- ZDRAVEGA ČLOVEKA SPREMENIMO V BOLNIKA
- POVEČA SE NAM OBSEG DELA IN ŠTEVILO OBISKOV

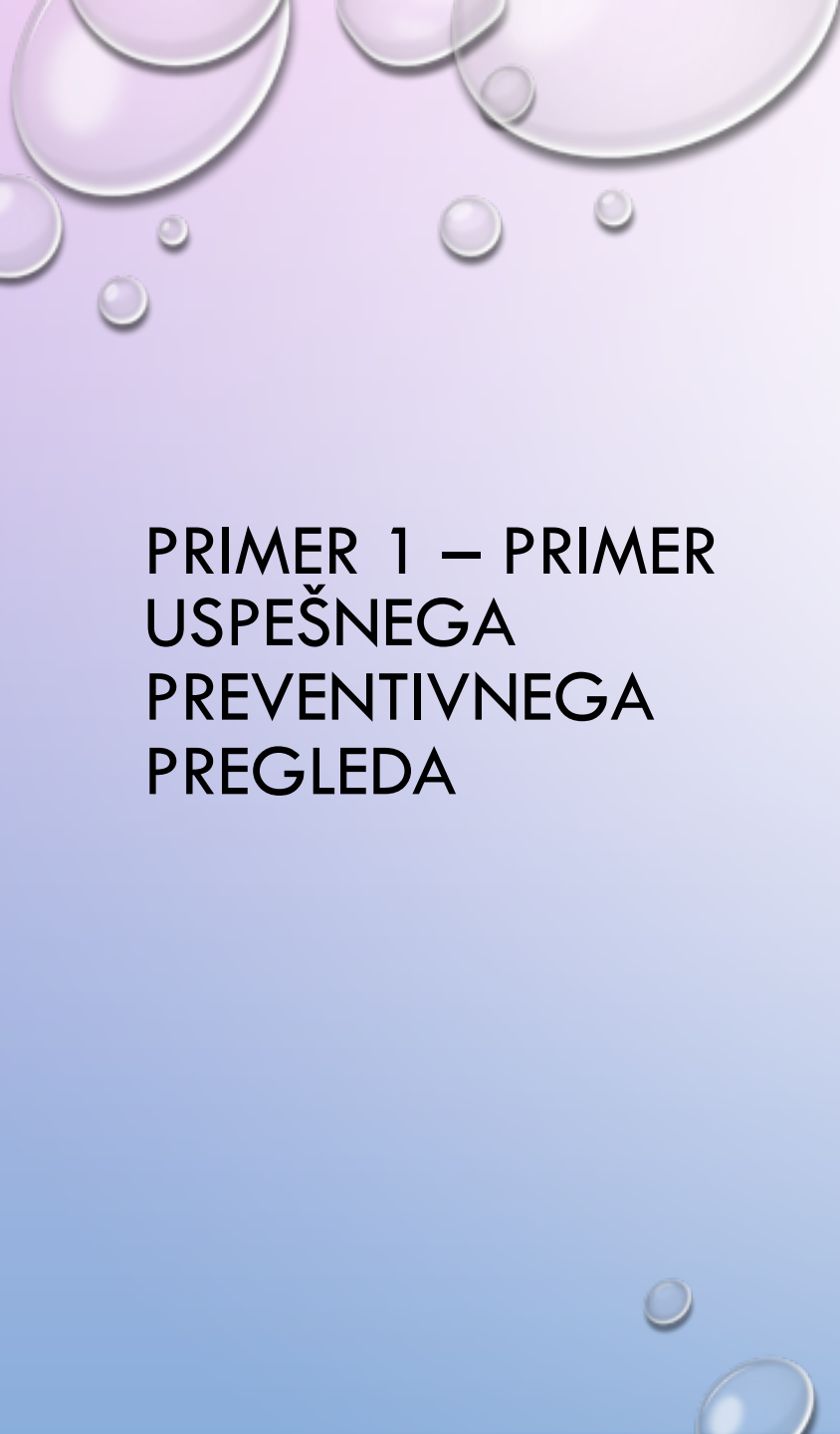

TIRANIJA ZDRAVJA

- ALI MORA VSAK BITI ZDRAV? ZDRAVJE - PRAVICA ALI DOLŽNOST!??
- ALI NI BOLEZEN SKRB IN ODGOVORNOST POSAMEZNIKA?
- ALI JE DOVOLJENO **ZAHTEVATI** OD OSEBE, DA SPREMENI SVOJE NAVADE?
- ALI ZBOLIJO LE TISTI, KI SE NE OBNAŠAJO „PRIMERNO“?
- ALI S TEM DEJANSKO NE POSKUŠAMO NADZIRATI POSAMEZNIKOVO ŽIVLJENJE?
- KAKO GLEDAMO NA TISTE, KI SE NISO RAVNALI PO NAŠIH NAVODILIH IN ZBOLIJO?
- ALI ZNAMO VSAKO BOLEZEN TUDI POZDRAVITI?

PRIMER 1 – PRIMER
USPEŠNEGA
PREVENTIVNEGA
PREGLEDA

-
- D.C., MOŠKI, STAR 34 LET, ZAPOSLEN, POROČEN, IMA 2 MALA OTROKA
-
- DO SEDAJ NI BIL RESNEJE BOLAN, REDKO HODI K ZDRAVNIKU
-
- MARCA 2017 POVABLJEN V REFERENČNO AMBULANTO, VABILU SE ODZOVE
-
- ZAPIS REFERENČNE SESTRE: POČUTI SE DOBRO, TEŽAVE ZANIKA, RR 116/78, PULZ 112/MIN
-
- ZARADI TAHIKARDIJE OPRAVI EKG: GRE ZA SINUSNO TAHIKARDIJO S FR. 110/MIN
-
- POSLAN V LABORATORIJ

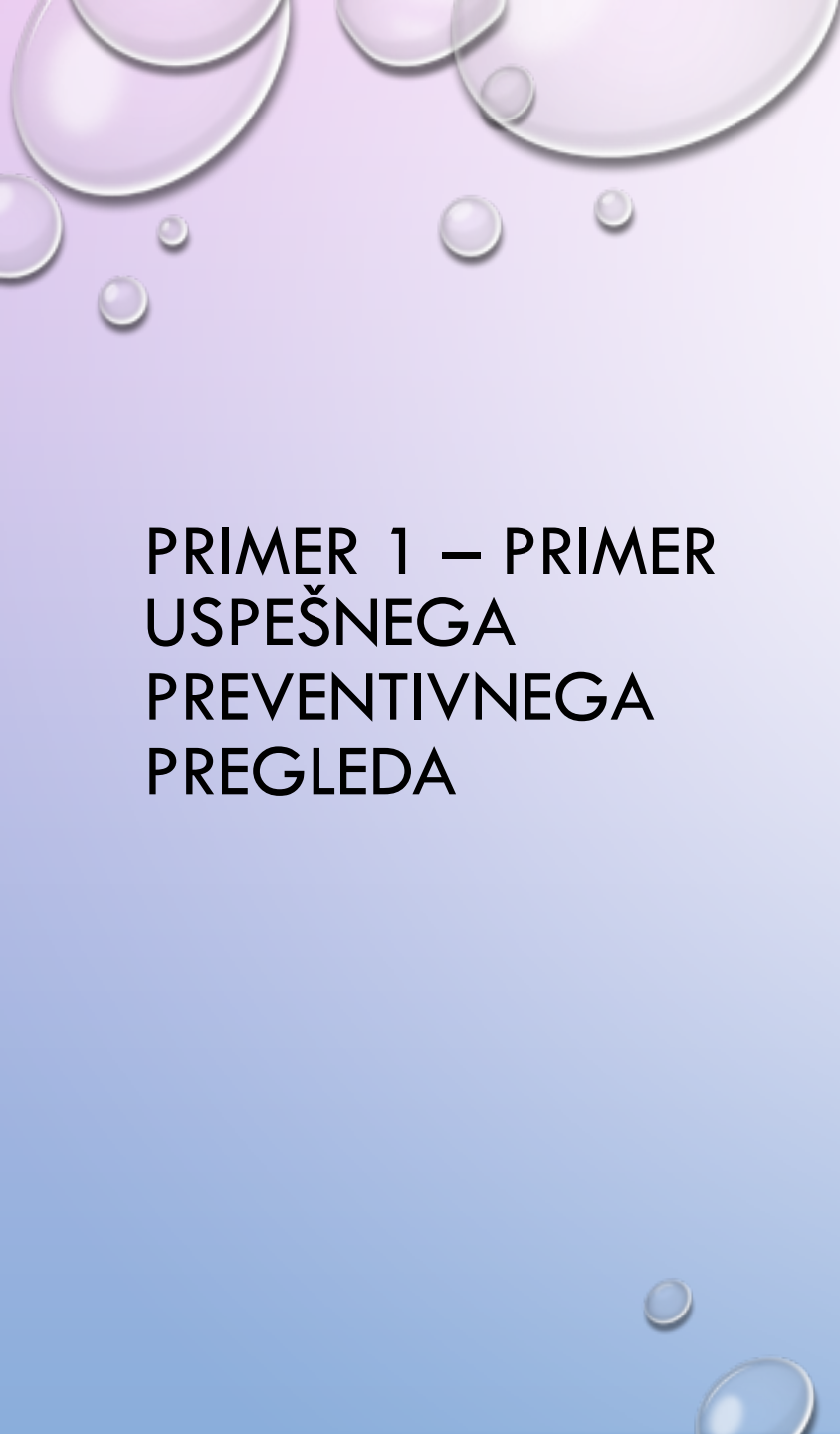
PRIMER 1 – PRIMER USPEŠNEGA PREVENTIVNEGA PREGLEDA

Hematološke preiskave			
Preiskava	Rezultat	Orient.ref.vred.za odr.	Enota
K-Hemogram			
K-levkociti	4.6	4.0 - 10.0	10 ⁹ /L
K-eritrociti	4.9	4.5 - 6.3	10 ¹² /L
K-hemoglobin	143	140 - 180	g/L
K-hematokrit	0.43	0.40 - 0.54	l
K-MCV	88.0	81.0 - 94.0	fL
K-MCH	29.5	28.0 - 32.0	pg
K-MCHC	335	310 - 350	g/L
K-RDW	▼ 10.8	11.5 - 15.0	%
K-trombociti	183	140 - 340	10 ⁹ /L
K-MPV	9.6	6.0 - 11.0	fL

Biokemijske preiskave			
Preiskava	Rezultat	Orient.ref.vred.za odr.	Enota
S-glukoza	5.6	3.5 - 6.1	mmol/L
S-AST	0.46	< 0.58	µkat/L
S-ALT	0.51	< 0.74	µkat/L
S-gama GT	0.19	< 0.92	µkat/L
S-sečnina (urea)	▲ 9.8	2.5 - 7.5	mmol/L
S-kreatinin	74	62 - 97	µmol/L
oGF	>90		ml/min/1.73m ²
S-sečna kislina (urat)	283	150 - 420	µmol/L

S-kalij	5.1	3.8 - 5.5	mmol/L
S-natrij	140	135 - 145	mmol/L
S-kloridi	103	95 - 105	mmol/L
S-holesterol	3.8	< 5.7	mmol/L
S-trigliceridi	0.5	< 1.7	mmol/L
S-HDL holesterol	1.6	> 1.4	mmol/L
S-LDL holesterol	2.0	2.00 - 3.9	mmol/L

Imunokemija			
Preiskava	Rezultat	Orient.ref.vred.za odr.	Enota
S-TSH	▼ 0.00	0.35 - 4.94	mE/L
S-FT3	▲ 8.26	2.63 - 5.70	pmol/L
S-FT4	18.66	9.01 - 19.05	pmol/L

PRIMER 1 – PRIMER USPEŠNEGA PREVENTIVNEGA PREGLEDA

-
- NASLEDNJI DAN SE Z IZVIDOM OGLASI V AMBULANTI
-
- PO AKTIVNEM SPRAŠEVANJU POVE, DA ZADNJE 3 MESECE ZELO SHUJŠAL, DA JE NERVOZEN, SE POTI, IMA OBČUTEK RAZBIJANJA SRCA.
-
- V STATUSU GRE ZA IZRAZIT TREMOR ROK, BULBOMOTORIKA BP, ŠČITNICA NI TIPNO POVEČANA, JE EVPNOIČNEN, SRČNA AKCIJA RITMIČNA, TAHIKARDNA, TONI JASNI, BREZ ŠUMOV, BREZ PERIFERNIH EDEMOV.
-
- POSLAN K TIREOLOGU NA OBRAVNAVO

PRIMER 1 – PRIMER
USPEŠNEGA
PREVENTIVNEGA
PREGLEDA

-
- TIREOLOG UGOTAVLJA HIPERTIROZO KOT POSLEDICO AVTOIMUNEGA TIROIDITISA, ZAČEL JE S TERAPIJO Z
  - PO 3 MESECIH NEUSPEHA PRI ATHYRAZOLU, ZDRAVLJENJU PREJEL RADIOJOD.
-
- PO 2 MESECIH ZARADI HIPOTIROZE UKINJEN ATHYRAZOL, ZDRAVI SE Z EUTHYROKSOM DOŽIVLJENJSKO.

PRIMER 2 – PRIMER LAŽNO NEGATIVNEGA IZVIDA

- N.H., ŽENSKA, 45 LETNA, UČITELJICA, POROČENA, 2 NAJSTNIŠKI HČERI

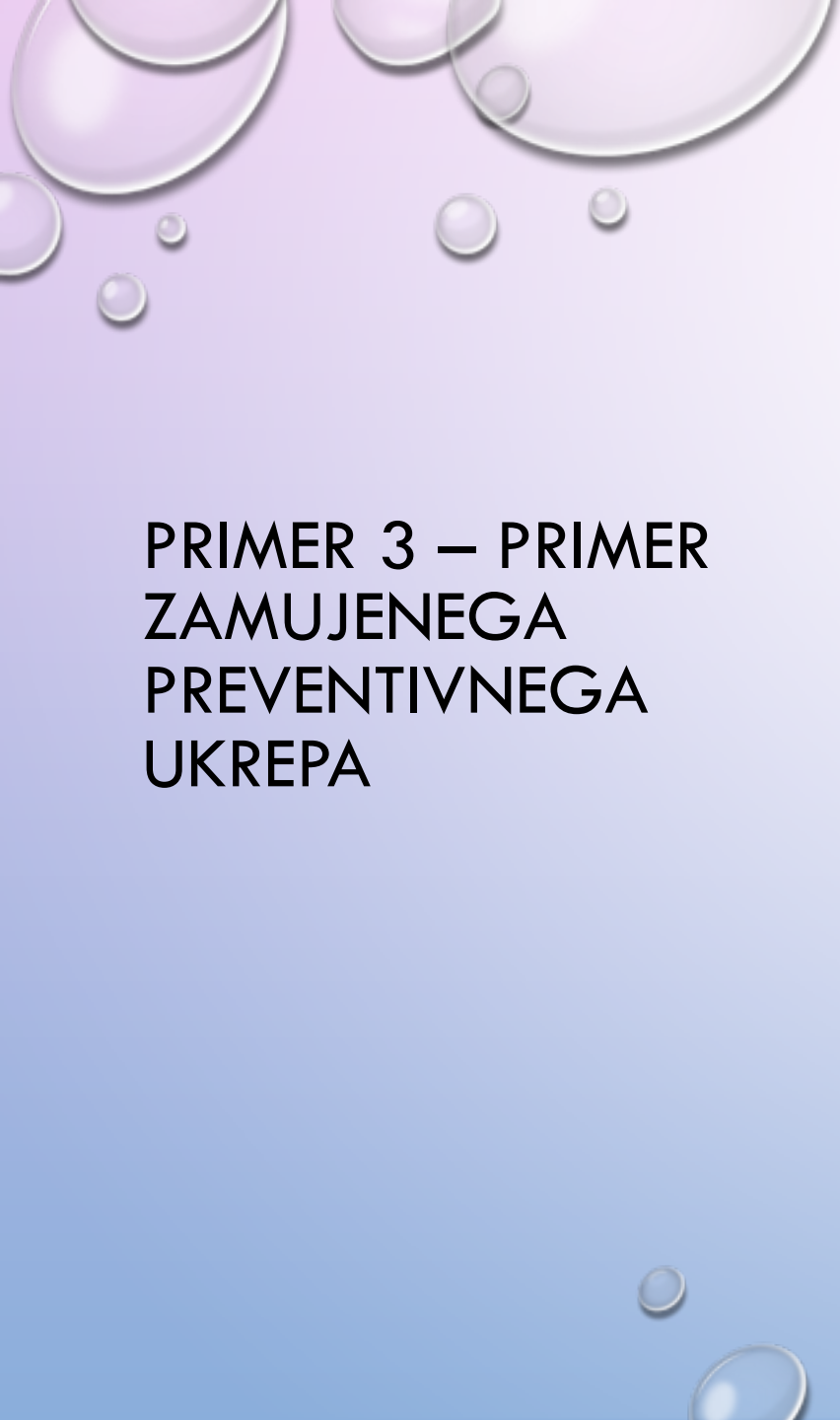
- ZARADI POZITIVNE DRUŽINSKE ANAMNEZE (CA DOJKE PRI MAMI PRI 43 LETIH IN BABICE PRI 69 LETIH) REDNO VODENA V AMBULANTI ZA BOLEZNI DOJK.

- ZADNJA MAMOGRAFIJA IN UZ FEBRUARJA NISTA POKAZALA POSEBNOSTI.

- V OKTOBRU SI JE ZATIPALA REZISTENCO NA DESNI DOJKI. PONOVO OPRAVILA MAMOGRAFIJO, KI JE BILA NEPREGLEDNA, ZATO NAPOTENA NA MRI.

PRIMER 2 –
PRIMER LAŽNO
NEGATIVNEGA
IZVIDA

- MRI PO APLIKACIJI KONTRASTA: DESNO CENTRALNO ZA MAMILO SE PRIKAŽE 1,4 CM VELIKO SUSPEKTNO TUMORSKO JEDRO, OB TEM VEČ PODOBNIH KOPIČENJ V DESNI DOJKI.
- UZ HISTOLOŠKA VERIFIKACIJA: MULTICENTRIČEN, LOBULARNI KARCINOM V DESNI DOJKI, PODOBNE SPREMEMBE TUDI LEVO.
- TH: BILATERALNA SKIN SPARING MASTEKTOMIJA IN AKSIALNA LIMFADENEKTOMIJA DESNO.

PRIMER 3 – PRIMER
ZAMUJENEGA
PREVENTIVNEGA
UKREPA

•

•

•

•

•

PRIMER 3 – PRIMER ZAMUJENEGA PREVENTIVNEGA UKREPA

Svetovana sprememba življenjskega sloga, hipolipemična in sladkorna dieta, več gibanja, opustitev kajenja.

Redno naj si meri RR, kontrola v ambulanti čez 3-4 tedne, prej, če bo KT doma visok.

Preiskava	Hematološke preiskave			Enote
	Rezultat	Odstotek vrednosti od referenčne		
K-Hemogram				
K-levkociti	9.0	4.0	10.0	10 ⁹ /L
K-eritrociti	4.11	4.5	6.3	10 ¹² /L
K-hemoglobin	154	140	100	g/L
K-hematokrit	0.45	0.40	0.54	l/l
K-MCV	93	81.0	94.0	fL
K-MCH	▲ 32.1	26.0	32.0	pg
K-MCHC	343	310	350	g/L
K-RDW	13.6	11.9	16.0	%
K-trombociti	186	140	340	10 ⁹ /L
K-PLV	11.1	6.0	11.0	fL

Preiskava	Urin kvalitativno		
	Rezultat	Odstotek vrednosti od referenčne	Enote
U-hemoglobin	▲ 3	0	poE
U-levkociti	0	0	poF
U-sediment			
U-sed. eritrociti	▲ sveži in izluženi; številni		po J
U-sed. levkociti	▲ 8 - 10		po S
U-sed. bakterije	zelo številne		

Preiskava	Odvzemi		
	Rezultat	Odstotek vrednosti od referenčne	Enote
Vencozni odvzem			
Odvzem urina			

Preiskava	Biokemijske preiskave			Enote
	Rezultat	Odstotek vrednosti od referenčne		
S-glukoza	▲ 8.6	3.6	6.1	mmol/L
S-bilirubin, cel.	10	< 17		µmol/L
S-bilirubin, dir.	3	0 - 9		µmol/L
S-AST	0.28	< 0.58		µkat/L
S-ALT	0.23	< 0.71		µkat/L
S-gama GT	0.42	< 0.92		µkat/L
S-sečnina (urea)	4.9	2.9 - 7.5		mmol/L
S-kreatinin	96	62 - 97		µmol/L
eGFR	70			ml/min/1.73m ²
S-sečnina kislina (urat)	318	150 - 420		µmol/L
S-kalij	▼ 3.8	3.8 - 5.5		mmol/L
S-natrij	142	135 - 145		mmol/L
S-kloridi	101	95 - 105		mmol/L
S-holesterol	▲ 6.3	< 5.7		mmol/L
S-trigliceridi	▲ 2.0	< 1.7		mmol/L
S-HDL holesterol	▼ 0.9	> 1.4		mmol/L
S-LDL holesterol	▲ 4.5	2.00 - 3.9		mmol/L

Mnenje:

Preiskave potrdili(a)
Ružič Edita, mag.farm., spec.med.biok.

Vodja laboratorije:
Edita Ružič, mag.farm., spec. med. biokem.

Preiskava	Urin kvalitativno		
	Rezultat	Odstotek vrednosti od referenčne	Enote
U-osnovna analiza			
U-glukoza	0	0	poE
U-bilirubin	0	0	poE
U-metilketoni	0	0	poE
U-relativna gostota	1.020	1.000 - 1.040	
U-pH	6.11	4.4 - 8.0	
U-proteini	▲ 1	0	g/L
U-urobilinogen	<1	<1	po E
U-nitriti	▲ 1	0	poF

PRIMER 3 – PRIMER ZAMUJENEGA PREVENTIVNEGA UKREPA

•
SENZOR
IČNE
AFAZIJE,
ŠLO JE
LAKUNA
RNI
INFARKT
LEVO IN
DESNO
V
BAZALNI
H
GANGLI
JIH,
SAKULA
RNA
ANEVRIZ
MA
TORAKA

• PO 2
MESECI
H
PREMEŠ
ČEN NA
KIRURŠK
I
ODDELE
K
ZARADI
SUMA
NA
DISEKCIJ
O
AORTE

• KRVAVE
Č
• ULKUS
ŽELODC
A
FORRES
T 1B.

• ODPUS
ČEN:
ASPIRIN
P 100,
ADALAT
OROS
30,
PRENESS
A 8,
CONCO
R 2,5,
ATORIS
40,
SIOFOR
850
2*1,
NOLPAZ
A.

• TEDEN
PONOV
NO
SPREJET
ZARADI
ARTERIJ
SKE
OKLUZIJ
E LEVE
SPODNJ
E
OKONČI
NE, KI JE
ZAHTEV
ALA
OPERATI
VNO
ZDRAVLJ

PRIMER 4 – PRIMER ODKRITIE DRUGE BOLEZNI

- 61 LETNA UPOKOJENA TRGOVKA, VDOVA, 2 ODRASLA SINA, ŽIVI SAMA.
- VEČINOMA ZDRAVA, ZDRAVIL NE JEMLJE, ZELO REDKO OBIŠČE AMBULANTO.
- V JUNIJU 2016 POVABLJENA V REFERENČNO AMBULANTO.
- ZAPIS V KARTONU: POČUTJE DOBRO, RR 130/70, PREKOMERNA TELESNA TEŽA
- OPRAVILI LABORATORIJ

Število točk: 4,89

Preiskava	Rezultat	Orient. ref. vred. za odr.	Enota
S-holesterol	▲ 7.1	do 5.7	mmol/L
S-trigliceridi	1.6	do 1.7	mmol/L
S-HDL holesterol	▼ 1.2	nad 1.6	mmol/L
S-LDL holesterol	▲ 5.2	2.00 - 3.9	mmol/L

PRIMER 4 – PRIMER ODKRITE DRUGE BOLEZNI

-
- SVETOVAN JI JE BIL ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG, DIETA, KONTROLA ČEZ 3 MESECE

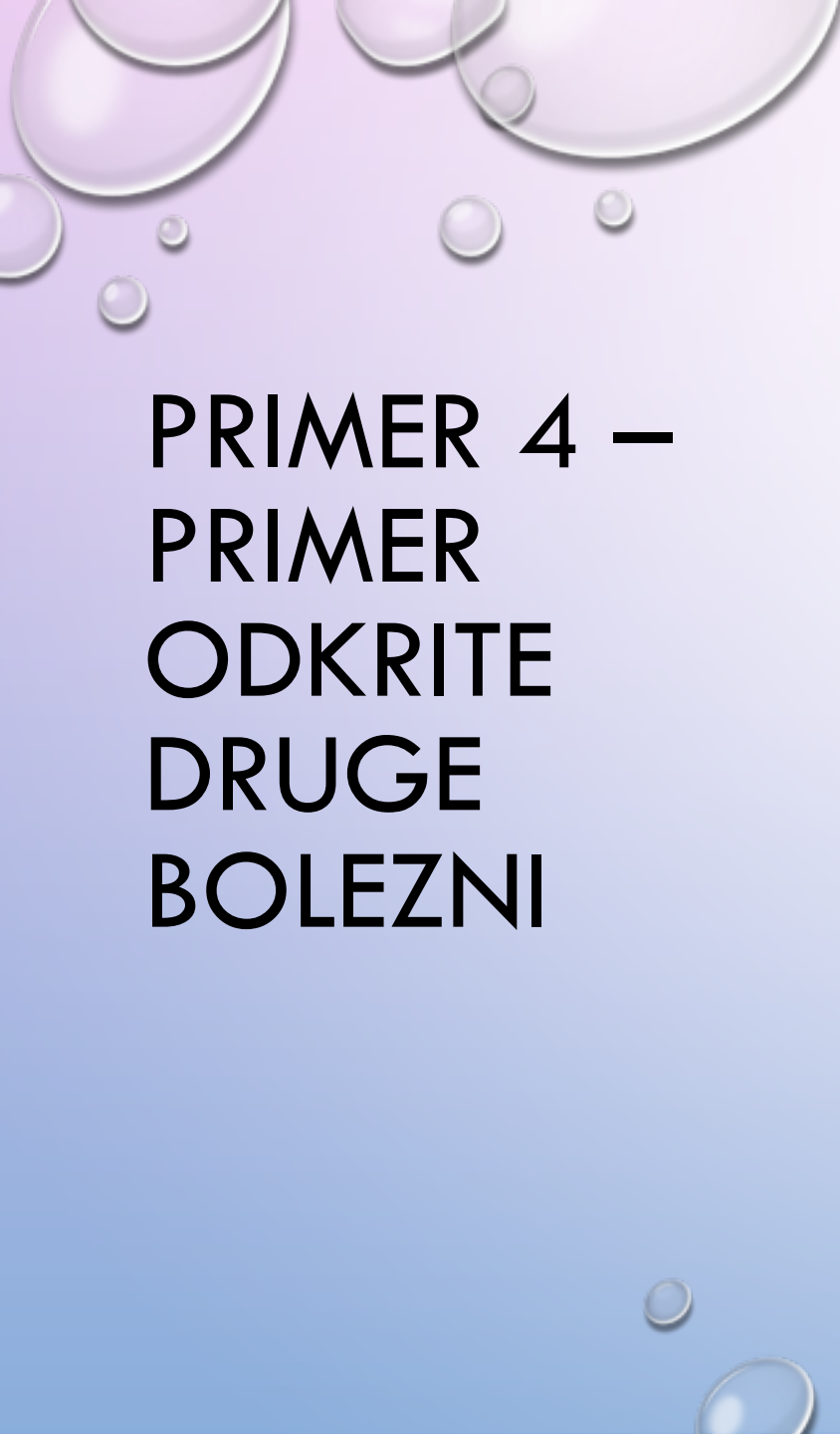
-
- OB KONTROLI POTOŽI, DA JE ZADNJE ČASE ŽALOSTNA, KER JI JE UMRL PES, DA JE ZELO UTRUJENA, DA VELIKO SPI.

-
- SPET NAPOTENA V LABORATORIJ, NASLEDNJI DAN SE OGLASI V SPREMSTVU SINA.

-
- LAB.: IZBOLJŠANJE STANJA

- SIN POVE, DA JE MAMA ZADNJI TEDEN ZAPRTA

-
- VASE, SE SLABO POČUTI, NE GOVORI, NE JE IN SI ZARADI NENADNO NASTALE MOTNJE V RAZPOLOŽENJU IN BLAGE DEZORIENTIRANOSTI POSLANA K NEVROLOGU.

PRIMER 4 –
PRIMER
ODKRITE
DRUGE
BOLEZNI

-
- NEVROLOG : MR GLAVE S KONTRASTOM:
  - LEVO PARAVENTRIKULARNO 2 X1 CM
  - VELIKA TUMORSKA FORMACIJA Z MALIGNI GLOBLASTOM OKOLNIM EDEMOM
-
- ODPUŠČENA S KORTIKOSTEROIDI,
  - TRENUTNO NA INZULINU ZARADI NOVONASTALE SLADKORNE BOLEZNI.

TAKE HOME SPOROČILO

- ZDRAVNIKI SI PRIZADEVAMO ZA ZDRAVJE SVOJIH BOLNIKOV
- PREVENTIVNI PROGRAMI SO UČINKOVITI
- SODELOVANJE V PREVENTIVNIH PROGRAMIH JE **IZBIRA** INFORMIRANEGA POSAMEZNIKA
- NE JEMLJIMO BOLNIKOM PRAVICE, DA PO SVOJE UŽIVAJO ŽIVLJENJE, AVTONOMIJA!
- KREPIMO OSEBNI STIK IN MEDSEBOJNO ZAUPANJE
- NI VAŽEN CILJ, VAŽNA JE POT!

USPEHI: SMRTNOST 2018

MOŠKI UMIRAJO MLAJŠI, A JIM HITREJE RASTE PRIČ. ŽIVLJ. DOBA:

- MOŠKI: SMRT V 74. LETU = +10 LET V 15 LETIH
- ŽENSKE: SMRT V 81,4 LETU = + 8,5 LET V 15 LETIH

PRIČAKOVANA ŽIVLJENJSKA DOBA 2018:

- MOŠKI 74 LET
- ŽENSKE 83 LET

VZROKI SMRTI	2010				
	SKUPAJ	Neoplazme	KVB	Pliuča	
	Spol - SKUPAJ	18.609	31,7%	39,7%	6,0%
Moški	49,9%	17,5%	16,6%	3,0%	
Ženske	50,1%	14,2%	23,1%	3,0%	
	2018				
	SKUPAJ	Neoplazme	KVB	Pliuča	
	Spol - SKUPAJ	20.485	32,2%	17,6%	5,3%
Moški	49,4%	17,6%	16,1%	2,3%	
Ženske	50,6%	14,6%	22,3%	2,7%	

Glavni vzroki smrti v RS 2010 in 2018

■ raki ■ KVB ■ pljuča

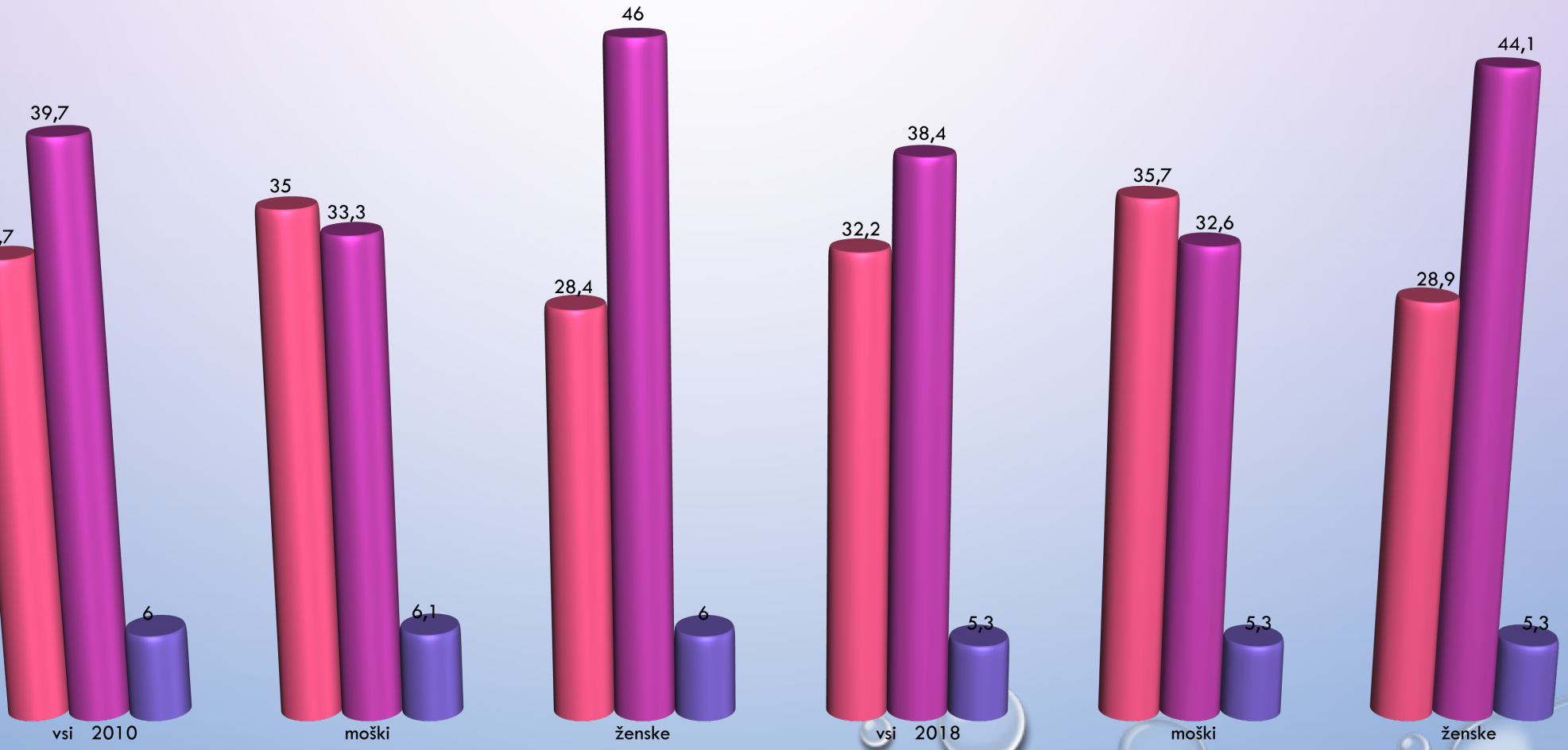
50

37,5

25

12,5

0

vsi 2010

moški

ženske

vsi 2018

moški

ženske

HVALA ZA POZORNOST

VPRAŠANJA?????

